

MEMO

13 mei 2025

SERIEMATIG AANBESTEDEN: HOE DOE JE DAT?

1 INTRODUCTIE

In een reeks eerdere bijeenkomsten is al vastgesteld en gepresenteerd dat juridisch gezien de weg vrij is om seriematig aan te besteden. Meer hierover lees op je op de site van De Bouwcampus. Transitie-manager Henbert Remmerts is nu aan de slag om een volgende stap te maken.

Het doel van deze reeks sessies is om de relevante bouwstenen (bijlage 1-3) uit te werken. Deze bouwstenen gaan helpen met seriematig aanbesteden en werken. Wil je hieraan bijdragen? Neem dan contact op via henbert.remmerts@debouwcampus.nl

2 VERSLAG ACHTSTE SESSIE

Op 13 mei vond de achtste plaats in de reeks bijeenkomsten over seriematig aanbesteden. Deelnemers kwamen opnieuw samen om de voortgang te bespreken en de bouwstenen verder te concretiseren. De bijeenkomst stond in het teken van de bouwsteen gunningscriteria.

2.1 Ontwikkelingen binnen het traject

Joost Engelhart van Antea zal definitief gaan helpen bij het traject Bouwstenen.

In oktober zal het traject bouwstenen een plekje krijgen op de Infra Innovatie Marktdag van Bouwend Nederland, de invulling moet nog bepaald worden.

Er zijn vandaag twee nieuwe deelnemers bij: Henk Nap en Hugo Pleiter. Ook zal er een vervanger voor Marielle van Schravendijk (Dura Vermeer) worden toegevoegd aan het team, dit is Rozemarijn Broeckx.

Er zal een gesprek gevoerd worden over de verschillende beelden die er zijn van de type bedrijven die nodig zijn om de transitie naar seriematig werken te maken. Het gesprek wordt gevoerd met zowel vertegenwoordigers van MKB als de grotere aannemers.

Het verzamelen van voorbeeldcontracten is nog steeds nodig. Hugo benoemt dat het contract Ede Arnhem een goed voorbeeld is van seriematigheid. Hugo probeert dit contract beschikbaar te krijgen.

Het doel is om nog voor de vakantie een sessie te plannen met een opdrachtgever waarbij de bouwstenen 'voor zover af' passen bij een casus. Chris probeert via het samenwerkingsverband Regioingenieurs een casus beschikbaar te krijgen.

2.2 Verslag sessie: Ontwikkelingen, proces en voortgang bouwsteen gunningscriteria

Tijdens deze sessie is gesproken over de voortgang van de bouwsteen gunningscriteria binnen het traject seriematig aanbesteden van vervanging en renovatie van kunstwerken. De bijeenkomst stond in het teken van het verder concretiseren van deze bouwsteen, mede aan de hand van de concept-handreiking om te rapporteren.

De centrale lijn van het gesprek was: hoe vertaal je beleidsdoelen effectief naar gunningscriteria? En hoe zorg je dat die criteria ook daadwerkelijk waarde toevoegen binnen aanbestedingen waar nog niet altijd een concrete scope (lees uitgewerkt VO/DO per object) beschikbaar is?

De bouwsteen gunningscriteria volgt het droombeeld waarbij meerdere opdrachtgevers samenwerken met een specialistisch team over een langere periode, met veel ruimte voor leren, innoveren en aanpassen aan onzekerheden. Gunningscriteria spelen hierin een sleutelrol om partijen te prikkelen bij te dragen aan beleidsdoelen, zoals duurzaamheid en efficiëntie, en om samenwerking, standaardisatie en continuïteit te stimuleren.

Er werd besproken dat beleidsdoelen richtinggevend zijn: ze moeten helder en actueel zijn, en kunnen vertaald worden naar contracteisen, gunningscriteria of incentives. In de sessie werd ook stilgestaan bij de vraag wanneer iets een eis moet zijn en wanneer het beter past als gunningscriterium — afhankelijk van de mate van noodzakelijkheid en ambitie.

De aanwezigen zagen kansen in het werken met een 'light casus' als tussenstap richting het droombeeld. Deze kleinere, concrete casus maakt het voor opdrachtgevers haalbaar om met de aanpak te experimenteren zonder direct in het diepe te springen. Daarbij werd het belang benadrukt van afnamezekerheid en het bieden van continuïteit richting de markt, zodat opdrachtnemers kunnen en willen investeren. Reactie Henbert: de vraag is of een 'light-casus' in de basis anders is dan het droombeeld en de casus. Het gesprek in deze sessie was wel waardevol om samen het droombeeld en de casuïstiek rondom seriematig aanbesteden beter te doorleven en te begrijpen. Hieruit volgen twee suggesties

- De casus en droombeeld verder op elkaar afstemmen om als basis te dienen voor elke bouwsteen (actie Henbert)
- Een volgende sessie opnemen en presenteren als een Podcast, dat brengt het gesprek beter over naar mensen die niet aanwezig zijn. (Actie Pepik)

Het conceptdocument wordt verder aangescherpt, met input uit deze en volgende sessies. Er wordt toegewerkt naar een conceptversie eind mei en een definitieve oplevering eind juni.

Bouwsteen	Cluster	Naam	Lezers	Status	Concept	Afronding
Gunningscriteria	1. Haalbaar en effectief	Dennis, Maureen, Annette	Rene	Verdeeld	Mei	Juni
Geschiktheidseisen & selectie criteria	1. Haalbaar en effectief	René, Harald	Annette	Verdeeld	Mei	Juni

Contractmanagement/beheer	3. Moeilijk en lage impact	Maureen, Nicolay, Linda		Verdeeld	Mei	Juni
Risicoverdeling	2. Effectief maar moeilijk	Menno, M.L., Ben	Jeanile	Verdeeld	Mei	Juni
Samenwerking OG's	1. Haalbaar en effectief	Harald, Annette, Chris, Tijs		Verdeeld	Mei	Juni
Houding & Gedrag	1. Haalbaar en effectief	Maureen, M.L.		Verdeeld	Mei	Juni
Contractkeuze	1. Haalbaar en effectief	Menno, Mariëlle & Linda	Jeanile, Maureen	Verdeeld	Mei	Juni
Prijs mechanisme	2. Effectief maar moeilijk		Edwin	Vacant		
Looptijd	1. Haalbaar en effectief		Jeanile	Vacant		
Scope aanpassen	2. Effectief maar moeilijk		Jeanile	Vacant		
Lerend vermogen	2. Effectief maar moeilijk	Mariëlle	Edwin	Vacant		
Scope vaststellen / Clusteren & Splitsen	2. Effectief maar moeilijk	Sipke	Edwin	Vacant		
OG contracteert team/ directielevering	3. Moeilijk en lage impact		Edwin	Vacant		
Verdeelmechanisme	1. Haalbaar en effectief			Vacant		
Incentives	1. Haalbaar en effectief			Vacant		
Afscheidsregeling	1. Haalbaar en effectief	Wouter, Edwin		Vacant		

DEELNEMERS

Bij de start van dit project zijn de volgende mensen aangehaakt. Zij doen dit op eigen titel en niet als vertegenwoordiger van hun bedrijf.

Initiatiefnemer en ondersteuning

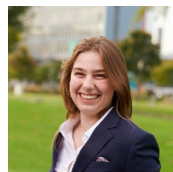
Dit project is in het leven geroepen door De Bouwcampus en kent 3 vertegenwoordigers.

Henberto Remmerts
Transitiemanager

Harald Versteeg
Transitiemanager

Amy Zijlmans
Transitiemedewerker

Deelnemers

De werkgroep bestaat momenteel uit:

Anne de Jager, Annette Biesboer, Ben van Hees, Chris Borst, Dennis Sommeijer, Diederik Heij, Edwin van Dijk, Eric van der Meij, Linda Molenaar, Marlous Vogels, Menno Ten Cate, Marielle van Schravendijk, Maureen de Munck - van de Luytgaarden, Nicolay Vronik, René Veldhuizen, Sipke Greidanus, Wouter van der Kramer, Ymke van Buren, Harald Versteeg.

Meelezers: Jeanile Weyne, Diederik Wolters-Ruckert, Roy Voorend.

Bijlage 1: De bouwstenen in detail

CLUSTER 1: HAALBAAR EN EFFECTIEF

Thema Scope

Onderdeel	Groot aantal kunstwerken in één contract (Clusteren en splitsen)
Toelichting	Schaal is nodig voor productiviteitsvergroting en andere doelstellingen. Clusteren mag niet, tenzij. Splitsen moet, tenzij; Welke overwegingen zijn mogelijk om onderbouwd de tenzij in te vullen.

Thema Scope

Onderdeel	Looptijd
Toelichting	Hoe regelen we netjes dat een looptijd 10 of 12 jaar kan zijn om doelstellingen te kunnen behalen? De looptijd van een raamovereenkomst is in de basis 4 jaar. Echter om doelen te kunnen halen is een langere looptijd vaak nodig. Welke soorten van onderbouwing is valide om langere looptijd te mogen gebruiken?

Thema Scope

Onderdeel	Verdeelmechanisme bij meerdere percelen/contractanten
Toelichting	Gedurende de looptijd van de overeenkomst dient het werk verdeeld te worden. Welke opties zijn er? Geografisch, inzet verdeeltafels, type al dan niet in combinatie met minicompetities of omzet.

Thema Contract

Onderdeel	Tussentijds beëindigen
Toelichting	Contracten met een lange looptijd kunnen in de situatie terecht komen dat de samenwerking niet meer wil, op welke wijze kunnen partijen dan afscheid van elkaar nemen.

Thema Contract

Onderdeel	Incentives
Toelichting	Welke incentives kunnen gebruik worden na gunning om doelstellingen te stimuleren.

Thema Aanbesteding

Onderdeel	Kerncompetenties (minimale eisen) en selectiecriteria
Toelichting	Welke selectiecriteria gaan we hanteren? Kerncompetenties zijn vaak technisch van aard en op basis van een referentie getoetst (concrete handelingen). Bij langdurige samenwerkingen zijn ander type kerncompetenties nodig.

Thema Aanbesteding

Onderdeel	Gunningscriteria
Toelichting	Concrete gunningscriteria zoals MKI, overlast, tijd/planning zijn niet toe te passen bij langdurige samenwerking waar nog moet worden vastgesteld wat er gedaan moet worden. Hoe dan wel?

Thema Contract

Onderdeel	Contractkeuze
Toelichting	Welk contract is het meest passend bij de samenwerking die nodig is. Denk aan de keuze voor een twee fasen aanpak en de contracten die hierbij ingezet kunnen worden; Raamcontract, bouwteam, UAV, UAVgc

Thema Contract

Onderdeel	Afscheidsregeling
Toelichting	Op welke gronden en op welke wijze kunnen contractpartners de samenwerking beëindigen

Thema Relatie en management

Onderdeel	Samenwerking(keten), houding & gedrag
Toelichting	Hoe stimuleren en borgen we dat de gewenste houding & gedrag ontstaan? Dat is helpend bij de samenwerking en kunnen we elkaar op aanspreken. We baseren ons hierbij op de samenwerkingsprincipes (wederkerigheid, autonomie, eerlijkheid, loyaliteit, evenredigheid, integriteit) zoals gepubliceerd door Arent van Wassenaar en Malcolm Aalstein.

Thema Relatie en management

Onderdeel	Samenwerking tussen Opdrachtgevers
Toelichting	Welke rollen spelen de verschillende opdrachtgevers in het gehele proces van aanbesteding en contract uitvoering? Onderlinge afspraken tussen opdrachtgevers zoals budgetten, mandaat, specifieke eisen, etc. Moeten

zodanig zijn dat optimale samenwerking in het team blijft geborgd, gericht op de beleidsdoelen van de opdrachtgevers en de doelen van de bedrijven.

CLUSTER 2: EFFECTIEF MAAR MOEILIJK

Thema Scope

Onderdeel	Maximale scope vaststellen met noodzakelijke flexibiliteit
Toelichting	Welke overwegingen zijn er die de scope bepalen, welke doelen geven sturing aan de scope en hoe flexibel moet de scope zijn.

Thema Scope

Onderdeel	Wanneer raamovereenkomst, herhalingsopdracht of herzieningsclausule voor scope aanpassingen
Toelichting	Scope aanpassingen kunnen mogelijk gemaakt worden door gebruik van raamovereenkomst, herhalingsopdrachten of een herzieningsclausule. Wanneer gebruik je wat? Welke is het handigst voor het droombeeld?

Thema Relatie en management

Onderdeel	Lerend vermogen
Toelichting	Op welke wijze kan het lerend vermogen worden gestimuleerd? Voor en na gunning? Via het contract, EMVI of anderszins.

Thema Contract

Onderdeel	Risicoverdeling
Toelichting	Tijdens de uitvoering van een raamoverkomst worden risico's zichtbaar, tegelijkertijd beter beheersbaar. Wie gaat welk risico beheersen en wie betaald de kosten van de beheersmaatregelen.

Thema Contract

Onderdeel	Prijsmechanisme
Toelichting	Op welke wijze komt een prijs tot stand op de opdracht die als onderdeel van raamoverkomst tot stand komt. Eerlijk geld, voor eerlijk werk; het proces, opslagen, prijsontwikkelingen lonen en materialen, benchmark.

CLUSTER 3: MOEILIJK EN LAGE IMPACT

Thema Relatie en management

Onderdeel Contractmanagement/beheer

Toelichting Het contractmanagement vraagt sturing op een langdurige relatie, doelstellingen van meerdere opdrachtgevers en van de bedrijven in het team. Hoe te regelen in aanbestedingsfase zodat de juiste partijen worden gevonden en tijdens de looptijd het gewenste gedrag ontstaat.

Thema Contract

Onderdeel Opdrachtgever contracteert zelf aantal bedrijven in het team (specialisten/leveranciers)

Toelichting Opdrachtgevers kunnen vanuit schaal, continuïteit of standaardisatie kiezen voor een bepaald bedrijf dat producten of diensten levert. Bijvoorbeeld één ingenieursbureau dat voor specifieke component altijd de ontwerpen maakt of een leverancier die een standaard bouwblok levert (denk aan IT-systeem voor bediening van brug). Hoe regel je dat deze partijen onderdeel zijn van het team?